

Persbericht 03 juni 2020

Bestrijdingsmiddelen gevonden midden in de natuur

Bij een onderzoek in de Drentse natuur zijn 31 verschillende bestrijdingsmiddelen, biociden en afbraakproducten gevonden door het burgerinitiatief Meten=Weten. Natuurmonumenten en Het Drentse Landschap zijn geschrokken van deze resultaten. Uitkomst van de metingen in natuurgebieden is dat overal, ongeacht de afstand tot de omliggende landbouwgebieden, een cocktail van bestrijdingsmiddelen is aangetroffen.

< quote Ruud Kreetz gebiedsmanager in Drenthe van Natuurmonumenten > *“Deze stoffen horen niet in de natuur en het is verontrustend dat er zo veel verschillende middelen zijn aangetroffen. Het is op dit moment onbekend wat de impact daarvan op insecten en het bodemleven is. Dit moet echt verder onderzocht worden”*

Oproep aan minister Schouten

De besmetting van natuurgebieden is uiterst zorgwekkend en roept veel vragen op. Het onderzoek hiernaar moet niet enkel de verantwoordelijkheid zijn van natuurorganisaties en betrokken burgers. Natuurmonumenten, Het Drentse Landschap en Meten=Weten (?) vragen minister Schouten met klem om hier diepgaand onderzoek naar te laten uitvoeren.

Bestrijdingsmiddelen

Bestrijdingsmiddelen worden niet gebruikt in natuurbeheer. Bestrijdingsmiddelen zijn, in de landbouw, gericht op het doden van o.a. insecten, planten en schimmels. Het beheer van natuurgebieden is juist gericht op het beschermen van kwetsbare planten en dieren. De gebieden waar de middelen nu zijn gevonden zijn al tientallen jaren in beheer als natuur. De stoffen moeten dus vanuit omliggende gebieden in de natuur terecht zijn gekomen. Onafhankelijke wetenschappers, eco-toxicologen van de Vrije Universiteit en de Universiteit Leiden, bevestigen de zorgen van de drie natuurorganisaties over de aanwezigheid van deze stoffen.

<quote Kees van Gestel, hoogleraar toxicologie aan de Vrije Universiteit > *„We moeten echt veel meer onderzoek doen naar het effect van de cocktail aan bestrijdingsmiddelen waaraan organismen in de natuur worden blootgesteld”*,

Onderzoek

In september 2019 zijn door Meten=Weten op 17 verschillende plekken in natuurgebieden monsters genomen van planten en op 6 plekken in mest (schaap en rund). De monsters zijn, volgend aan de heersende windrichting, genomen vanaf de rand van het natuurgebied richting de kern van dat gebied. Dit in de vooronderstelling dat er met het vergroten van de afstand tot landbouwgebieden (soms meer dan 4 km) een afname zichtbaar zou zijn van de concentratie en hoeveelheid aangetroffen middelen. Dat blijkt niet het geval.

Daarmee lijkt het er op dat deze bestrijdingsmiddelen dusdanig vluchtig en mobiel zijn dat ze zich over grote afstand verplaatsen en ook midden in de natuur terecht komen.

In totaal gaat het om 31 verschillende middelen waarvan maximaal 15 per monster.

Meten = Weten

De onderzoekers van Meten=Weten, verontruste burgers, doen iets unieks. In plaats van uit te gaan van de gangbare rekenmodellen nemen zij monsters in het veld om de daadwerkelijke aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen te meten. In 2018 deden ze dat in hun eigen woonomgeving, moestuinen en groenstroken. Ze vonden daarbij maar liefst 58 verschillende bestrijdingsmiddelen. In september 2019 namen ze in samenwerking met Natuurmonumenten en Het Drentse Landschap monsters in de natuur. De natuurgebieden die zijn bemonsterd liggen, op één na, allen binnen Natura 2000 gebieden of een Nationaal Park en zijn al decennia in beheer als natuurgebied.

Geschrokken beheerder Natuurmonumenten

Ruud Kreetz, de gebiedsmanager van Natuurmonumenten in Drenthe reageert geschrokken. *“Het is beangstigend te zien dat er midden in onze natuur een cocktail van bestrijdingsmiddelen wordt gevonden. Die stoffen horen daar niet. We kennen allemaal de feiten over de insectensterfte en hier in het Dwingelderveld hebben we dat, door langlopend onderzoek aan loopkevers, zelf kunnen vaststellen. De afname bedraagt bijna 80%. Wat precies de reden van die achteruitgang is, is niet duidelijk, maar ik schrik als ik zie dat sommige bestrijdingsmiddelen zich over grote afstand verplaatsen en zich door een buffer van bos niet laten tegenhouden. Wij voelen ons onmachtig, want we kunnen er in ons beheer niks tegen doen.*”

Bijlage: De aangetroffen 31 bestrijdingsmiddelen, biociden en afbraakproducten (metabolieten), in wisselende combinaties en concentraties zijn:

<i>Naam van bestrijdingsmiddel</i>	<i>Werking van bestrijdingsmiddel</i>	<i>Status in Nederland (Ctgb)</i>
<i>6-Benzyladenine</i>	<i>Plantengroei regulator</i>	<i>toegelaten</i>
<i>Aclonifen</i>	<i>Herbicide</i>	<i>toegelaten</i>
<i>Antraquinon</i>	<i>Vogelafweermiddel</i>	<i>geen toelating</i>
<i>Boscalid</i>	<i>Fungicide</i>	<i>toegelaten</i>
<i>Chloorprofam</i>	<i>Herbicide/Kiem remmend middel</i>	<i>Geen toelating (opgebruiktermijn 8 oktober 2020)</i>
<i>Chloridazon</i>	<i>Herbicide</i>	<i>geen toelating (opgebruiktermijn 1 juni 2020)</i>
<i>Clothianidin</i>	<i>Insecticide</i>	<i>Toegelaten als biocide</i>
<i>Deet</i>	<i>Insecticide (biocide)</i>	<i>toelating als biocide</i>
<i>Difenoconazool</i>	<i>Fungicide</i>	<i>toegelaten</i>
<i>Difenyl</i>	<i>Fungicide</i>	<i>geen toelating</i>
<i>Difenylamine</i>	<i>Insecticide/Fungicide/Planten-groei regulator (Conservering fruit)</i>	<i>geen toelating</i>
<i>Epoxiconazool</i>	<i>Fungicide</i>	<i>geen toelating (opgebruik termijn NL tot 31 juli 2021)</i>
<i>Etofenprox</i>	<i>Insecticide</i>	<i>geen toelating in NL (wel in Duitsland)</i>
<i>Fenpropimorf</i>	<i>Fungicide</i>	<i>geen toelating</i>
<i>Fenylfenol-2</i>	<i>Fungicide</i>	<i>Toegelaten als biocide</i>
<i>Fluopyram</i>	<i>Fungicide</i>	<i>Toegelaten</i>
<i>Fluroxypyr</i>	<i>Herbicide</i>	<i>Geen toelating</i>
<i>Fthalimide</i>	<i>Metaboliët van fungicide folpet</i>	<i>folpet is toegelaten</i>
<i>Heptenofos</i>	<i>Insecticide</i>	<i>geen toelating</i>
<i>Metoprotrothryn</i>	<i>Herbicide</i>	<i>geen toelating</i>
<i>Pencycuron</i>	<i>Fungicide</i>	<i>toegelaten</i>
<i>Pendimethalin</i>	<i>Herbicide</i>	<i>toegelaten</i>
<i>Permethrin-Cis</i>	<i>Insecticide (biocide)</i>	<i>permethrin (mengsel van cis en trans) is toegelaten als biocide</i>
<i>Permethrin-Trans</i>	<i>Insecticide (biocide)</i>	
<i>Prosulfocarb</i>	<i>Herbicide</i>	<i>toegelaten</i>
<i>Prothioconazool-Desthio</i>	<i>Metaboliët van fungicide</i>	<i>prothioconazool is toegelaten</i>
<i>Pyrimethanil</i>	<i>Fungicide</i>	<i>toegelaten</i>
<i>Tebuconazool</i>	<i>Fungicide</i>	<i>toegelaten</i>
<i>Terbuthylazin</i>	<i>Herbicide</i>	<i>toegelaten</i>
<i>Terbutylazine-Desethyl</i>	<i>Metaboliët van herbicide</i>	
<i>Triflumizole-FM-6-1 1</i>	<i>Metaboliët van fungicide</i>	<i>Geen toelating (opgebruiktermijn 31.12.2020)</i>

Van de 31 gevonden bestrijdingsmiddelen zijn er 20 toegelaten voor gebruik.

Monsters zijn genomen in het: Dwingelderveld, Holtingerveld, Leggelderveld en het Wapserveld, het Doldersummerveld, Uffelter Binnenveld, Drouwenerzand en de Gasterse Duinen.